

fremstillede Dyr, og derefter ere de traadte ind i Foreningen, som derved er bleven støttet. Hos os er der en Tvivl om, hvorvidt det er fuldstændig rigtig, at det i Almindelighed er Handedyrne, der faae de største Præmier. Man gaar ud fra den Forudsætning, at et Handedyr ved at fremstilles paa Dyrskuer i Almindelighed præmierer sig selv, og at det ikke er Præmierne, der bringe Folk til at fremstille Handedyr, men Haabet om, at den Dom, de ville faae, vil give dem en betydelig fremtidig Fordel, idet Besiddelsen af et godt Handedyr jo er en god Indtægtskilde. Hos os har den Lante faaet en vis Indflydelse, om det ikke var nødvendigt, at Handedyrne bleve noget mere præmierede. Der er jo den ulykkelige Omstændighed, at adskillige Landmænd vel søge de mest udmærkede Hingste, hvorimod det er dem mere ligegyldigt, om det er et gammelt udlevet Hingst, som de bruge til Lillæg, og derved har vort Lillæg af Hingste tabt en hel Del. Det forekommer os derfor, at det vilde være af megen Betydning, om man fremmede ogsaa Husdyravlens Godhed og Hjælp til i saa Henseende. Vi have fra vor Side lagt særlig Vægt paa at benytte vore Midler til Præmier navnlig til Husmandskøer og til Samlinger af Køer. Fra Gaarde indtil en vis Størrelse bliver der fastsat et bestemt Antal, som skal møde, og jeg tror, at det har haft en overordentlig gavnlig Indflydelse paa vort Kreaturhold, idet det er bleven forbedret i meget betydelig Grad. Fra vor Side er der ogsaa gjort en Del mere end netop med Hensyn til Husdyravlen. Der har været omtalt Nødvendigheden af Diskussioner. Vi have holdt saadanne. Vi have ogsaa i flere Aar haft en Meieriasistent. Men der er en Ting, som ikke har været omtalt, og som vi ogsaa i nogle Aar have arbejdet med. Vi have hvert Aar ladet to Beslagsmede uddanne paa Landbohøjskolen. Vi ere komne til den Overbevisning, at mange Heste ere bleve ødelagte ved den Maade, hvorpaa Smedene behandle Hestene omkring i Landabhjemsmedierne. Jeg fremhæver det, fordi jeg veed, at det har vundet almindelig Bifald i Amtet, at der stadig bliver flere og flere dygtige Beslagsmede, hvorved mange af de Fortrædeligheder undgaas, som daarlige Beslagsmede kunne medføre for Hestene. At vi paa den anden Side have søgt at opmuntre Husmændene, f. Ex. ved Uddeling af Bøger, som vi købe og laane ud til dem, ved Fortgielsen af en Del Frugttræer til hver Kred og Slegt, er ogsaa Noget, som jeg blot kortelig skal tillade mig at fremhæve. Jeg tror, at de Penge, som Staten giver, og som for den største Del gaa til Præmier for Hingste og kun for en mindre Del til andre Dyr, maatte ogsaa kunde anvendes paa en anden Maade, der var lige saa tjenlig til Fremme af vor Agerdyrning. Jeg har aldeles Intet

imod, at man her har foreslaaet disse Penge anvendt til Husdyravlens Fremme; men jeg tror, at Landboforeningerne ved at have en noget mere fri Raadighed over de Penge, Staten giver, vilde kunne udrette særlig Meget til vor Landbostands Fremme, navnlig ved at hjælpe Smaafolk, naar de interessere sig for at fremme deres Agerbrug.

Clausen: De Bemærkninger, jeg fremfattede imod, at de i § 1 nævnte 25,000 Kr. bleve uddelte til Landboforeningerne, og saaledes kun kom disse Medlemmer til gode, synes at have mødt nogen Indsigelse fra forskjellig Side. Man har paaستاet, at det var urigtigt, at man tillod Folk at ætte Præmier, der ikke yde Bidrag til disse Foreninger. Jeg maa i saa Henseende gjøre ærede Medlemmer opmærksom paa, at de Folk, som ikke ere Medlemmer af Foreningerne, ikke faae en eneste Dre af Landboforeningernes Penge. Det er kun det Tilskud, vi herfra ville give, om hvilke jeg har sagt, at det var rigtig, at de fik Leilighed til at tage Del deri. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm) fremhævede nu temmelig stærkt — forstod jeg ham rigtig, var det hans Mening — at, naar man ikke havde saa megen Interesse for Sagen, at man vilde være Medlem af en Forening, der netop arbejdede for det Formaal, der ligger til Grund for Lovforslaget, var det ikke mere end billigt, at man kom til at staa udenfor Deltagelsen i de Summer, som herfra bevilges. Det forekommer mig, at denne Betragtning nærmest gaar ud paa at sætte en Slags Præmie paa slike Foreningers Optræden, at sætte Præmie paa, at Landboforeningerne skulde faae større og større Tilslutning. Det er ganske vist ønskeligt, at disse Foreninger faae en saa stor Tilslutning som muligt; men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at jeg fremhævede, at der kan være forskellige Grunde, hvorfor man ikke er Medlem af en Forening, og saaledes ikke kan komme til at høste Gavn af de Bidrag, vi her yde til dem, og det ærede Medlem gav selv det mest slaaende Exempel derpaa. Det ærede Medlem viste os, hvorledes ensidige Betragtninger kunde gjøre sig gjældende i en Forening, navnlig med Hensyn til Hesteavlens Udvikling, og at dette kunde foranledige og havde foranlediget, at Medlemmer vare traadte ud af Foreningen. Naar nu et Medlem af en saadan Grund eller af andre Grunde, f. Ex. fordi han ikke længere har Raad dertil, træder ud af Foreningen, kan han. Høvedt han kan være den dygtigste Optrætter, desuagtet ikke komme til at deltage i de Goder, vi her yde til Begunstigelse af Husdyravlens Fremme. Det forekommer mig saaledes, at, naar man vil lade Foreningernes uddelte Pengene, er det nærmest at sætte Præmie paa at være Medlem af Foreningen,